

Nr 268.

Av herr **Johanson** i Hallagården, om vägskattebördans fördelning å alla skatteobjekt efter lika grunder.

Den senaste tidens utveckling har på många områden gått så fort, att man knappast hinner med, men på intet område torde förhållandena ha förändrats snabbare än i fråga om vårt vägväsende. Ett år ändrar mera nu än ett decennium förr, och liknande omkastningar av transportsätt och transportvägar, som järnvägarna medfört under de senaste 60—70 åren, synas bilarna förorsaka nu, endast betydligt hastigare. Att härvid både uppstå nya problem och gamla svårigheter och orättvisor skärpas ligger i öppen dag, men lika klart är också, att dessa svårigheter måste utjämnas för att utvecklingen skall kunna fortgå på ett för samhället önskvärt sätt.

Den gamla fördelningen av väghållningsbesväret endast å i mantal satt jord var en kvarleva från tider, då jordbruket nästan ensamt fick bära de flesta skattebördorna — från privilegiernas tidevarv. Att betrakta jordbruket såsom skyldigt att taga större delen av väghållningsbesväret än andra skatteobjekt därför att det skulle ha större nytta av vägarna är oriktigt. Andra näringar och andra samhällsmedlemmar ha lika stort behov av jordbruket som jordbruket av dem. Skall det vara flerdubbelt viktigare för bonden att få köra till samhället och sälja sin vara än för affärsmannen att köpa den? Är det icke lika angeläget för husmödrarna i staden eller köpingen att mjölkskjutsarna komma på morgonen som det är för lantbrukaren att sända iväg dem? Vägarna behövas för alla och de få också fritt begagnas av alla. Varför skall då väghållningsbördan belasta bonden dubbelt och mera än andra?

Vid 1927 års riksdag beslöts ju en ganska betydande förändring av vägskattegrunderna, men man kom dock denna gång icke längre än att jordbrukarna även efter denna reform nödgas betala 2,5 gånger mera i vägskatt än andra. Det särskilda utskott, som då förberedde frågan, uttalade i sitt betänkande, att kravet på vägskattebördans rättvisa fördelning möjligen kunde komma att påkalla ytterligare nedsättning av den fastigheterna påvilande andelen däri, och förväntade, att under sådana förhållanden frågan åter skulle komma att upptagas till prövning.

Den ökade automobiltrafiken och naturaunderhållets avskaffande i flertalet vägdistrikt ha medfört så starkt ökade kostnader för vägväsendet, att, trots 1927 års lagändring och det betydligt ökade bidraget av automobilskattemedlen till underhållet, lindringen i skattetrycket för de hårdast betungade blivit ganska ringa. De ökade kostnader, som hindra nedsättning, kunna dock under inga förhållanden läggas jordbruket till last.

Kungl. Maj:t har nyligen tillkallat sakkunniga med uppgift bl. a. att överväga grunderna för väghållningsbesvärets utgörande. Då emellertid de sakkunniga enligt givna direktiv skola behandla frågan om vägväsendet i hela dess vidd, torde utredningen med all säkerhet komma att taga en avsevärd tid i anspråk. Jag anser därför, att man icke bör uppskjuta den nödvändiga revisionen av vägskattegrunderna till dess kommittén hunnit slutföra sitt arbete, utan hemställer,

att riksdagen måtte besluta, att vägskatten skall utgå efter lika grunder för alla skatteobjekt, som deltaga i utgörande av skatt;

samt att vederbörande utskott ville uppgöra förslag till härför erforderliga lagtextändringar.

Stockholm den 21 januari 1930.

Gustav Johanson,
Hallagården.